

Kentiltä, kerhoista, keskusjärjestöstä

puheenjohtaja prof. Edvard Wegelius päättäessään juhlaesitelmänsä liiton 60-vuotisjuhlassa Helsingissä 24. 11. Eikä se ollut vain ilmaan heitetty korulause vaan teesi, jota Wegelius huolellisesti esitelmässään pohjusti vetämällä esille nimiä ja tapahtumia, jotka antoivat loppukaneetille vahvaa pohjaa.

Wegeliuksen sanat herättivät salissa mahtavan suosionosoitusten myrskyn. Käsiään taputtivat mm. ilmavoimien komentaja, ilmailuhallituksen pääjohtaja, muiden pohjoismaisten ilmailuliittojen edustajat, lähes kaikkien suurten suomalaisten ilmailukerhojen

valtuuttamat kokousedustajat, kutsuvieraat ja Finnairin pilottien torvisoittokunta nimeltä Pilottipuhaltajat.

Prof. Wegelius oli tämän kuten menneiden vuosikymmenien aikana monien muidenkin SIL:n syyskokousten ehdoton tähtiesiintyjä. Hänen esitelmänsä loppukaneetti symbolisoi samalla hyvin koko sateista 60-vuotispäivää.

Se alkoi aamulla onnittelevien vastaanottotilaisuudella. Yli kolmen tunnin ajan liiton puheenjohtajisto Olavi A. Rautio, Esko Lehtinen ja Veikko Virkkunen sekä toiminnanjohtaja Jaakko Kaskia seisoivat vastaanot-

tamassa onnittelevia ja niihin liittyneitä lahjoja. Herrojen editse kulki yli 70 onnitelijaa ja lahjapöydälle kertyi mm. mittava läjä sähköitä ja adresseja, tuoksuvat kimput kukkia, värikkäät ryhmät viirejä, erinäisiä tauluja, vaaseja ja tuhkakuppeja, yksi koottava muovimalli – sekä myös ilahduttava määrä ns. ruskeita kirjokuoria.

Onnitelijoiden sankasta joukosta kaikki tietysti ansaitsevat vilpittömät kiitokset, mutta yksi porukka aivan erityyksen kunniamaininnan. Se oli 14 pohjoissuomalaisen ilmailukerhon delegaatio, jonka motoksi sopii adressin teksti: ”Kun Sinä, Suuri ja Mahtava Suomen Ilmailuliitto täytät anno domini 1979 60 vuotta toivotamme Me, sinun pohjoissuomalaiset poikasi ja tyttäresi, kaikesta sydämestämme, että menestyisit ja kauan eläisit siinä ilmatilassa, jonka esi-isämme ovat sinulle antaneet”. Ja alla 14 kerhon nimet Kajaanin Ik:sta Oulun Tervalentäjiin. Tätä kaikkea seurasi vielä mittava ruskea kirjekuoria.

Ele oli hieno ja osoitti jotakin siitä yhteishengestä, joka Pohjois-Suomen ilmailukerhojen keskuudessa tätä nykyä vallitsee ja jonka muistakin tuloksista Ilmailustakin olemme lukeneet. Ja vaikka nimiä ei mainittaisikaan on selvää, että Jänö (Kaukonen) on yksi sen hengen parhaista luojista. Tässäkin tempauksessa oli selvästi tunnistettavissa Jänön käpälän jälki.

Samaan aikaan kun onnittelevien vastaanotossa puhuttiin kauniita viereisessä salissa juntattiin eli pidettiin liiton syyskokouspäivän traditioihin kuuluvaa liittokokouksen valmistelemaa kokousta. Koko ajan mukana olleiden mukaan keskustelu ei ollut läheskään niin värikästä kuin mitä se josis on ollut.

Eniten puhuttiin vanhasta lempiaiheesta jäsenmaksuista. Lähinnä lennokkiväen ajamat muutokset hallituksen 65 markan esitykseen päätettiin kuitenkin jäädyttää ainakin vuodelle. Niiden sulattelussa auttane kokouksen toivomus hallituksen seuraavan vuoden jäsenmaksuesityksen suunta- viivojen esittelystä jo ensi vuoden kevätkokouksen yhteydessä. Näin kaikille jää varmasti tarpeeksi aikaa omien modifikaatioidensa kehittelyyn.

SIL:n 7. vuosikymmenen alkutapahtumat:

YKSIMIELINEN KOKOUS JA ONNITTELUJEN VYÖRY

● 60 vuotta täytti Helsingissä lauantaina 24.11. 1979 Suomen Ilmailuliitto r.y. Seuraavassa kerrotaan kuinka se tapahtui.

”Päättäjät alkää olko ujoja”. Syyskokouspäivän ehdoton tähti oli jälleen kerran SIL:n kunniapuheenjohtaja prof. Edvard Wegelius.

Pääkonsuli Olavi A. Rautio johtaa Ilmailuliittoa myös seuraavan kaksivuotiskauden. Hänelle ei esitetty vastaehdokkaita.

Harmon-patsaan tämänkertainen saaja, majuri Paavo Janhunen ensimmäisen Suomessa kootun Drakenin neitsytlennon jälkeen muutama vuosi takaperin.

Onnittelevien vastaanottajilla eli SIL:n puheenjohtajistolla ja toiminnanjohtajalla oli yli kaksituntinen urakka, sillä onnittelevia piisasi. Tässä urakka on vasta ihan alussa, onnittelemassa vas. Utin Laskuvarjokerhon Erkki Kajala ja Markku Laksio, vastaanottamassa SIL:n puheenjohtajisto vas. Esko Lehtinen, Olavi A. Rautio ja Veikko Virkkunen.

Ei kokousta ilman valtakirjaepäselvyyksiä

Valmistelevan kokouksen antamin eväin varsinainen syysliittokous sujui hyvin lukuun ottamatta jo väistämättömäksi traditioksi muodostunutta sähköilyä puutteellisten valtakirjojen tiimoilla. Vaan ehkä vielä tulee sellainenkin aika, jolloin kokouksen valitut äänten lasijat (nyt Tapio Savolainen Nuorisoilmailijat, Esko Marttila Hyvinkään Ik ja Hannu Ansa Espoon Ik) saavat vain laskea ääniä ilman että heidän olisi tarvis tutustua mitään erilaisimpiin valtakirjakyhäelmiin ja miettiä hyväksykö vai hylätä.

Nyt herrat päättivät ottaa joustavan linjan ja hyväksyä kaikki valtakirjat. Näin ollen kokouksessa oli edustettuna kaikkiaan 2.922 ääntä

Niitä päästiin äänestyksissä käyttämään kahteen otteeseen. Ensimmäisessä äänestettiin siitä, valitaanko jatkosta kieltäytyneen hallituksen erovuoroisen jäsenen Åke Lundströmin tilalle Olavi Lumes vaiko Erkki Kosola. Lumes sai 2.356 ääntä ja tuli valituksi.

Toinen äänestys käytiin laskuvarjourheilun keskus-toimikunnan varapuheenjohtajasta. Utin Laskuvarjokerho esitti omaa poikaansa Hannu Laitista, Suomen Laskuvarjokerho Helsingistä omaansa eli Into Taskista, jonka kerhon kokousedustaja Affe Norra samalla ilmoitti edustavan relatiivihyppääjiä. Suurin osa edustajista tuskin tunsikumpaakaan herraa, sillä laskuvarjoväkeä kokouksessa oli totuttuun tapaan vähänlaisesti. Laitisen kannatus oli kuitenkin kiistaton, sillä hän sai 2.196 ääntä.

Muu syyskokous oli sitten riidatonta yksimielisyyttä. Puheenjohtajaksi valittiin ilman vastaehdokkaista seuraavalle kaksivuotiskaudelle uudelleen pääkonsuli Olavi A. Rautio Helsingistä, varapuheenjohtajaksi erovuorossa ollut ins. Esko Lehtinen Imatralta ja hallituksen varsinaiseksi jäseniksi uudelleen piirijohtaja Matti Elonheimo Turusta, asastopäällikkö Jorma Jalkanen ilmailuhallituksesta, opettaja Pentti Kaukonen Oulusta ja hallitusneuvos Kai Törnblom liikenneministeriöstä.

Vastaehdokkaista ei ollut myöskään keskus-toimikuntien vuodeksi kerrallaan valittavil-

la puheen- ja varapuheenjohtajilla LuKT:n Laitista lukuun ottamatta.

Experimental-keskustoimikunnan puheenjohtaja ins. Esa Passila ilmoitti luopuvansa ja tilalle valittiin dipl. ins. Risto Marttila Tampeleelta ja hänen varamieheksensä ilmailuhallituksen Pekka Pärssinen. Lennokeissa jatkavat entiset eli pj. ins. Sandy Pimenoff Espoosta, vpj. S-E. Lindberg Salosta. LuKT:ssä puheenjohtajaksi valittiin uudelleen vaasalainen dipl. ins. Timo Nieminen ja vpj:ksi siis Hannu Laitinen. Moottonilennon keskus-toimikunnassa vetäjä vaihtui kun PIK nosti MKT:tä vuosia johtaneen Kuopion lentoaseman päällikön Mikko Lallukan tilalle helsinkiläisen dipl. ins. Pekka Tervaskannon. Varapuheenjohtaja sitä vastoin säilyi entisenä, Tapani Koski Forssasta.

Jäljellä olevissa kahdessa keskus-toimikunnassa ei myöskään tapahtunut muutoksia: purjelento pj. isännöitsijä Rauno Renko Heinolasta vpj. Kaj Arppe Helsingistä ja tiedotus pj. toimittaja Matti Korjula Helsingistä ja vpj. Jarmo Forsstén Hyvinkäältä.

Tiivis ohjelma jätti vain vartittuun tauon virallisen kokouksen ja palkintojenjakon ja esitelmätilaisuuden väliin. Viimemainitun päättäjät olivat majuri Paavo Janhunen ja prof. Wegelius. Edellinen sai Harmon-patsaan, jälkimmäinen piti mieliinpainuvan esitelmän.

Koelentäjälle juhla- vuoden Harmon-patsas

Ilmavoimien Koelentueen päällikkö majuri Paavo Janhunen sai siis Suomen arvokkaimpana ilmailualan huomionosoituksena pidetyn Harmon-patsaan. Janhunen palkittiin pitkäaikaisista, suurista ansioista ilmavoimien koelentotoiminnan kehittämisessä yleensä ja ilmavoimien uusien lentokonetyyppien koelento-ohjelman läpiviennessä erityisesti.

38-vuotias Janhunen kävi ilmasotakoulun upseeriohjaajakurssin vuosina 1960-61, suoritti sen jälkeen lennonjohtajakurssin ja toimi siviililennonjohtajana Helsingissä. Vuonna 1962 hän meni Kadettikouluun ja valmistui sieltä 1965.

Seuraavat kolme vuotta

Janhunen palveli Hämeen Lennostossa suorittaen mm. lennonopettajakurssin, Mig-21-hävittäjän tyyppikurssin ja hänen uransa myöhempien vaiheiden kannalta hyvin tärkeän koelentokurssin vuosina 1967-68. Tämän koko ilmavoimien koelentotoiminnan pohjan laskeneen kurssin vetäjänä oli muuten Ranskassa oman oppinsa saanut koelentäjä Mikko Järvi, joka itse sai Harmon-patsaan vuodelta 1971.

Vuoden 1968 lopussa Janhunen siirrettiin Koelentueeseen Halliin, jossa hän on työskennellyt siitä lähtien, ensi koelentäjänä, sitten koelentojoaksen johtajana ja vuoden 1974 alusta Koelentueen päällikkönä. Majuriksi Janhunen ylennettiin 6.12.1977.

Janhusen työhön koelentueessa on normaalitoimintojen lisäksi sisältynyt kaksi suururakkaa. Ensimmäinen oli Suomeen jo ostettujen hävitäkoneiden MiG-21 F:n ja Drakenin täydelliset tutkimuskoelennot, joiden perusteella koneiden sekä käyttöettä koulutusperiaatteita sovellettiin voimakkaasti nimen omaan suomalaisiin olosuhteisiin sopiviksi.

Toinen suuri työkenttä on ollut ilmavoimiemme uusien konetyyppien tutkiminen, joka on ollut olennaisena perustana jo tehdyille ja jatkossa tehtäville valinnoille. Janhunen on itse lentänyt ja hänen johdolla on lennetty Fouga Magisterin, MiG-21 F:n, ja Saab Safirin seuraajien eli British Aerospace Hawkin, MiG-21 Bis'in ja Valmet Vinkan sekä vasta valitsemisvaiheessa olevien ilmavoimien yhteys- ja kuljetuskoneiden koelennot.

Janhunen saavutti jopa kansainvälistä mainetta erittäin perinpohjaisen ja tiukkana pidetyn Hawkin koelento-ohjelman ansiosta. Sen puitteisaa hän lensi englantilaiskoneella n. 20 tuntia eli luultavasti enemmän kuin kukaan muu Englannin ulkopuolinen pilotti.

Näiden töiden lisäksi Janhusen johtama Koelentue on ollut tutkijalautakuntien pyynnöstä mukana ilmavoimien joidenkin lento-onnettomuuksien kuten esim. Fouga-onnettomuuksien ja Rissalan DC-3-onnettomuuden tutkimuksissa.

Janhunen on 38-vuotias, naimisissa ja kahden pojan

isä. Hän on lentänyt kaikkiaan 3.300 lentotuntia 30 eri sotilaskonetyypillä, joista yli 20 on suihkukoneita.

Muut palkitsemiset:

Erämaamatkalento toi Satakunnan maljan

320 kilometrin pituinen matkalento toi sodankyläläiselle teknikolle Tarmo Laaksolle Satakunnan Maljan maan parhaaksi katsotusta purjelentosuorituksesta 1979. Matka ei sinänsä ole poikkeuksellisen pitkä, mutta maljan jakamisesta päättävä Suomen Ilmailuliiton hallitus katsoi Laakson suorituksen erityisen ansiokkaaksi siitä syystä, että hän lensi 320 kilometriään lähes koskemattomien autiomaiden yli reitillä Sodankylä-Haarainlampi-Ivalon lentokenttä. Mahdollisuudet tehdä onnistunut maastolasku tällaisella reitillä ovat eteläsuomalaisiin olosuhteisiin verrattuna olemattomat.

Laakson lisäksi liitto palkitsi perinteiseen tapaan myös muita vuoden 1979 aikana ansioituneita ilmailijoita:

Nesteen kiertopalkinnon vuoden laskuvarjourheilijalle sai helsinkiläinen Jorma Öster, joka kuuluu Suomen Laskuvarjokerhoon. Österin palkitsemisen perusteet poikkeavat tavanomaisista, sillä häntä ei palkittu menestyksestä kilpailuissa tai ansioista kerhotoiminnassa vaan ansioista laskuvarjourheilun tunnetuksi tekemisessä. Hän on aikaansaanut useita laskuvarjourheilua esitteleviä artikkeleita aikakauslehdissä (yksi muuten löytyy toisaalla tässäkin lehdessä), toiminut vapaapudotuskuvaajana laskuvarjoaiheisen tv-filmin teossa ja ollut mukana perustamassa alan erikoislehteä, Laskuvarjourheilua.

Valokuvaaja Jorma Öster on 26-vuotias. Hän aloitti laskuvarjohyppäämisen vuonna 1973 ja on hypännyt tähän mennessä 500 hyppyä – useimmat niistä kamera kypärään kiinnitettynä. Valitettavasti hän ei ollut kokouksessa paikalla.

Pohjolan Maljan sai vuoden lennokkiurheilijana Martti Keinänen Munkkiniemen Lennokkikerhosta. Hänen palkitsemisensa peruste oli neljäs tila vapaasti lentävien lennokkien maailmanmestaruuskilpailuissa lokakuussa. Nämä kisat pidettiin

**Kentiltä, kerhoista,
keskusjärjestöstä**

Kaliforniassa USA:ssa ja Keinänen osallistui niissä polttomoottorilennokkien luokkaan. Suomalaismenestys oli muutenkin erinomainen, sillä mm. liidokkijoukkueemme oli kisojen kolmanneksi paras.

Liiton hopeiset ansiomerkit jaettiin juhlakokouksen yhteydessä kolmelle ansioituneelle ilmailukerholaiselle eli Yrjö Karjalaiselle (Lahden Ilmailukerho), Harri Lehtoselle (Tampereen Ilmailuyhdistys) ja Kaarlo Rajalalle (Oulun Ilmailukerho).

Kansainvälisiä palkintoja

Edellä mainittujen lisäksi SIL jakoi kaksi kansainvälisen ilmailuliiton FAI:n myöntämää kunnianosoitusta.

Paul Tissandier-diplomin sai isännöitsijä Rauno Renko Heinolasta. Renko on SIL:n purjelennon keskustoimikunnan monivuotinen puheenjohtaja, liiton hallituksen jäsen ja sen talousvaliokunnan puheenjohtaja. Rengon palkitsemisen perusteena on ennen kaikkea hänen suuri panoksensa syksyllä Räyskälään syntyneen Suomen Urheiluilmailuopiston aikaansaamisessa. Renko on myös opiston käytännön hallinnosta vastaavan Räyskälä-Säätiön hallituksen puheenjohtaja.

FAI:n ryhmädiplomi (Honorary Group Diploma) annettiin Finnaviation Oy:lle, joka amerikkalaiseen Cessna Pilot Center-lentokoulutusjärjestelmään pohjautuen on rakentanut suomalaisiin olosuhteisiin sovelletun, audiovisuaalista tekniikkaa ja opetuksen yhtenäistämistä käyttävän yksityislentäjän lentokoulutusjärjestelmän.

Iso gaala

Ja illalla sitten juhlittiin lähes parin sadan ilmailijan voimin Ilmailunaisten järjestämissä il-latsuissa, joissa

● pohjoismaiset liitot luovuttivat omat lahjansa

● Pilottipuhaltajat soittivat ihanaa swingiä, jota kansa tanssi tuijotellen samalla sivusilmien salongin seinille heijasteltuja Veijo Aulion ihania purjelento- ja Jorma Österin ihania laskuvarjokuvia.

● Janne Horma huutokauppasi mitä ihmeellisintä tavaraa Suomen Purjelentojoukkueen hyväksi

● juontajana ei toiminutkaan pahoin sairastunut Jaakko Jahnukainen (jolle toivotamme pikaista ja täydellistä paranemista) vaan Vesa Ilomäki

● Ilmailunaisten järjestämissä arpajaisissa Ilmailun toimittaja voitti kaksi purkkia Suomi-merkkistä sardiinia.

Siitähän on näin ollen helppo jatkaa SIL:n 70-vuotisjuh-lissa. Eihän niihin ole enää kymmentäkään vuotta.

60-vuotisjuhlan yhteydessä Suomen Ilmailuliittoa onnittelivat sähköin, kukin, lahjoin, adressein yms. tavoin

Tasavallan Presidentti
Liikenneministeri
Opetusministeriö
Puolustusministeri
Kongelig Dansk Aeroklub
Kungl. Svenska Aeroklubben
Norsk Aero-Klubb
Bob Purves, Kanada
Saab-Scania flygdivisionen
Eiri, Eino Riihelä KY
Enso-Gutzeit OY
Kaj Eräjuuri
Espoon Ilmailukerho r.y.
Espoon Lento Oy
Espoon Moottorilentäjät r.y.
Etelä-Pohjanmaan Ilmailukerho r.y.
Fennia Vakuutusosakeyhtiö
Finnaviation Oy
Finnair Oy
Oy Grönblom Ab
Lauri Halsas
Hangö Flygklubb r.f.
Hangon Ilmailukerho, Naisjaosto
Helsingin Ilmailuyhdistys r.y.
Helsingin Suomalainen Säästöpankki
Hyvinkään Ilmailukerho r.y.
Hämeenlinnan Ilmailukerho r.y.
Ibero
Ilmailuhallitus
Ilmailuhallitus, Helsinki-Malmin lentoasema
Ilmailumuseoyhdistys r.y.
Ilmailunaiset r.y.
Ilmailutoimittajat r.y.
Ilmasotakoulu
Ilmasotakoulun Kilta
Ilmatieteen laitos
Ilmavoimat
Ilmavoimien teknillinen koulu
Imatran Ilmailukerho r.y.
Oy International Business Machines Ab

K. W. Janarmo
Joensuun Ilmailukerho r.y.
Jämijärven kunta
Kansallis-Osake-Pankki
Kajaanin Ilmailukerho r.y.
Kar-Air Oy
T:mi Karhumäki
Pekka Kari
Kauttuan Ilmailukerho r.y.
Kemijärven Ilmailukerho r.y.
Kemin Ilmailukerho r.y.
Keski-Suomen Ilmailijat r.y.
Kittilän Ilmailukerho r.y.
Oy Kone-Air LTD
Paavo Kononen
Kuljetuslentolaivue
Kuopion Ilmailuyhdistys r.y.
Pertti Kuortti
Kuusamon Ilmailukerho r.y.
Kymi Kymmene Oy
Lahden Ilmailukerho r.y.
Jorma Lankinen
Lapin Lennosto
Lapin Lentäjät r.y.
Lentotekniikan Kilta r.y.
Oy Lohja Ab
Machiner Oy
Matkatoimisto Oy Area
The Ninety-Nines – Finnish Section r.y.
Nuorisoilmailijat r.y.
Oulun Ilmailukerho r.y.
Oulun Laskuvarjokerho r.y.
Oulun Lentävä VPK r.y.
Oulun Moottoriliittäjät r.y.
Palkkiyhtymä Oy
Pernun Pilotit r.y.
Pohjola-Yhtiöt
Porin Ilmailukerho r.y.
Porvoon Ilmailukerho r.y.
Postipankki
Raahen Ilmailukerho r.y.
Rajansiivet r.y.
Rajavartiolaite
Rantasalmen Ilmailuyhdistys r.y.
Rantasalmen kunta
Rauman Ilmailukerho r.y.
Rautavaara-Säätiö
Reima Oy
Rovaniemen Ilmailukerho r.y.
Räyskälä-Säätiö
Taimi Salo
Salon Ilmailukerho r.y.
Sampo-Yhtiöt
Oy Scan-Auto Ab
Scandinavian Airlines System
Oy Shell Ab
Sodankylän Ilmailukerho r.y.
Oy Strömberg Ab
Suomen Avaruustutkimusseura
Oy Suomen Bofors Ab
Suomen Lentotoimenharjoittajien Liitto r.y.
Suomen Lentovakuutuspooli
Suomen Lentäjänaiset r.y.
Suomen Valtakunnan Urheiluliitto
Suomen Yhdyspankki
Suomen Yhdyspankki Hki – Keskuskatu
Teknillisen korkeakoulun lentotekniikan laitos
Tervalentäjät r.y.
Satu ja Mika Tiivola
Turun Lentokerho r.y.
Utin Laskuvarjokerho r.y.
Valmet Oy
Vesaisten Keskusliitto
Yrittäjien Vakuutus